

Fotografierea Sufletelor.

S'a finit Duminica trecută la Palatul Cultural o conferință însoțită de proiecții de dl N. Porsenna. Titlul subiectului „*Nemurirea sufletului în știința modernă*” a atras foarte mulți auditori, dornici de a mai asculta și subiecte tratate mai serios — căci s'o mărturisim, în urma acestora am avut triste experiențe la tribuna Palatului Cultural.

Conferințiarul a expus o teorie nouă, despre care unii cu această ocazie auzeau prima oară poate, și a arătat talent în expunere. Totuși darul convingerii nu l'a avut conferințiarul. Unii au dat explicația că lumii îi este greu să rupa cu concepțiunile tradiționale; alții că au fost în conferință foarte multe puncte inexplicabile pentru auditori și alte inexplicabile chiar pentru conferințiar însuși.

Cum dela conferința aceasta se discută mereu problema expusă în orașul nostru, sunt necesare clarificarea unor puncte.

Să-mi dea voie dl Porsenna ca să nu fiu dela început de partea domniei sale deoarece miezul expunerii sale a fost plin de contradicții.

S'a afirmat că sufletul este de o substanță fluidă, cea mai fină substanță cunoscută până acum. Deci este mai fină decât eterul. Sufletul ar trăi într'un mediu corespunzător. Când se materializează se folosește de o anumită substanță, metaplasma, care emană din sânii și embriicul mediului în transă. Această substanță am văzut-o curgând (în proiecțiunile expuse) către pământ, iar sufletul mortului se reincorporează deasupra capului mediului în transă.

Noi știm că eterul este un corp imponderabil. Atunci urmează ca și sufletul și metaplasma să fii imponderabile, adică să nu aibă greutate. În tot cazul să fie mai ușoare decât aerul. Atunci cum se explică faptul că materia aceea invizibilă care ese din mediu în transă să fie mai grea decât aerul, în care chiar observi plutind unele corpuri, și să cadă în jos spre corp, cum am văzut în proiecțiuni? Mai departe. Natural ar fi fost ca reincorporarea să aibă loc în fluidul acela, iar nu deasupra capului mediului, căci ceea ce emana din mediu nu lua direcția în sus.

S'a afirmat în conferința că se reincorporează numai capetele, deoarece ar trebui să se scurgă din mediu o energie prea mare. Atunci cum se face că un suflet a început a se arăta materializând întâi mâna? (pata albă de pe umărul mediului).

Numai aceste mici observări și sunt suficiente să răstoarne întreaga teorie, căci îi taie însuși fundamentul.

Cât privește teoria lui Darwin despre dezvoltarea diferitelor feluri de vieți dintr'o formă simplă primitivă, această teorie nu mai este astăzi susținută de nimeni. Dacă s'a născut cândva dintr'o specie alta nouă, de ce nu se mai repetă fenomenul? Și apoi, indivizii născuți din încrucișarea a două specii deosebite nu mai sunt productivi, așa că ei n'au putut să-și propage felul.

Din aceste motive nu putem accepta teoria cea nouă. Nu pentru că este nouă, ci pentru că nu este convingătoare, nu are motive suficiente care s'o suporte. Știința nu poate deveni atâta timp cât își bazează experiențele numai pe un individ sau doi.

Când toți oamenii vor vedea pomii și plantele deja crescute în momentul când am pus sămânța în pământ și în văzduh sufletele morților, atunci teoria cea nouă va fi știință, însă atunci ....nu vom mai trăi pe pe acest pământ.

Până atunci fotografierea spiritelor, scurgerile din sânii și embriic, sunt simple delectări de fotograf.

Sufletul este imaterial, este spirit. Spiritul ese din sfera materiei și nu poate fi prins și fixat de materie pe o placă de gelatină. *Un participant.*

Buletinul Aradului.

Int'r'o dare de seamă — în unul din numerile trecute a ziarului, — s'a înregistrat cu o vie satisfacție înfăptuirea în orașul nostru, Asociația Funcționarilor Particulari Arădani (A. F. P. A.) Fiind vorba de oameni, cu carierile create printr'o muncă perpetuă de fiecare zi — avalanșă de o foarte puternică desechubrare, când cel prins în vâltoarea ei nu-și știe rostul; factori, pentru cari nu apar la orizont ispite bugetare și posibilități fără truda — încercați ce nu știu cari sunt tainele bugetarilor: aceștia sunt totdeauna la discreția capriciilor patronului, de care sunt făcuți atenți și de fiecare dată — azi — cu noi amenințări de isgonire. Deci numai munca lor, aceeaș neîntreruptă și aspră, de-o reconfortantă demnitate, interlasă speranțe că se pot bizui pe o situațiune oare care. Trista coincidență adaugă doar, că acest mănunchi de mâini cu experiențe s'au unit într'un singur glas, sub egida vremurilor vitrege, în care ne sbatem cu toți, astăzi când instituțiile, de toate categoriile, sunt pornite spre o stagnare sigură, din ce în ce mai apropiată, fiecare din ele constituie o barcă în vâltoarea valurilor departe în largul mării, pe nesimțite prinse de furtună. Conducerea barcagului aruncă din luntre pe unul de ai săi, de fiecare dată pe cel care-l crede mai insuficient, încet se apropie apoi soarta pentru toți, pentru fiecare un nou suspin, poate o indulșare cu nou regret și-i aruncă, aruncă să-și păstreze echilibrul, până când spre final, cu barcă cu tot sunt răpuși de valuri...

Lată de ce căutarea de noi posibilități, avantaje și reduceri menite în a înmădiia puțin soarta acestor oameni, coleșiți din greu de neajunsuri, de neacazuri și firimișii de concedieri începe sub un augur ce trebuie menționat. Mai necesar ca oricând, apare azi acest audas, purtător a unei griji permanente, întregită de dorința vie în face bine chiar și celor cari rămân apoi fără funcții: membri șomeri, cari rămân de drept înscriși fără să mai plătească cotizații, pe timpul cât sunt fără lucru. Ori atunci intențiile călăuzite spre un bine general, în care mernura obținerii înlesnirilor primează va împodobi sfârșirile depuse cu aureola succesului.

Ne îndrituește să credem aceasta, mai ales, văzând poara activitate rodnică, ce desfașoară secretariatul prin D-nii Razvan și Igna: simpatici secretari ai asociației, — înregistrând până acum, o mulțime de favoruri pentru membri, cari se măresc din zi în zi și a cărei număr sporește mai ales, decând provincia a obținut înscrierea ei. Astfel că numeroși funcționari particulari, de acolo s'au înscris deja iar alții își așteaptă rândul.

Palatul Cultural.

Duminică 3 Aprilie c. ora 5 d. m. va vorbi la Palatul Cultural d. prof. univ. Fl. Ștefănescu-Goangă despre „Problema socială a femeii în lumina psihologiei”.

Cooperatiste.

Altădată

și acum....

Pe vremea când traia Spiru Haret fost ministru și care mai fusese numit părintele Cooperatizei, plugărima din vechiul Regat trecerea prin greutăți mari, asemănătoare celor din zilele noastre. Dări prea mari traul scump, iar produsele agricole platite ca de batjocură. Ca și acum, oamenii de stat de atunci și-au dat cu socoteala că plugărima trebuie ajutată, ca țara agricolă, sursa principală de venituri era tot plugărima. Ca ministru, Spiru Haret, a îndemnat pe preoți și învățători să se intereseze de aproape de soarta plugarilor și să le vină în ajutor. Lipsa de credit, a făcut pe locuitorii satelor să se organizeze în instituții bancare, numite **Bănci populare** Aceste instituții, prin jertfa și sacrificiul inițiatorilor, au ajus în scurt timp deținătoare a creditului dela sate. Sătenii organizați, au fost scutiți de camelele uzurpatoare a cămătarilor cari se îmbogățeau într'o zi și-o noapte.

Astăzi plugărima se găsește în acelaș impas, ba mai mult a ajuns la marginea prăpastiei. Lipsa de organizații care să se ocupe în de aproape de plugărima noastră și lipsa de solidaritate între muncitorii agricoli, i-a adus acolo unde sunt. Tot Cooperatiza a fost chemată să unească în instituții sub denumirea de **Asociații Agricole**, pe plugarii cari se zbat în greutăți amare, și să le arate calea adevărată ce trebuie să o urmeze fiecare plugar spre binele lui și a neamului românesc.

Luminătorii satelor, preoții și învățătorii, ca pe vremea lui Spiru Haret, să organizeze turma ce o conduc; atunci vom fi siguri că aceia ce sunt în marginea prăpastiei vor fi salvați cu un ceas mai de vreme, iar generația ce va urma va preamări faptele și va cinși memoria lor.

Să organizăm plugărima în Asociații Agricole: să facem ca prin ei inșiși să se valorifice produsele agricole, ajunse în ultimii ani a se plăti pe preț de nimica; să înalțurăm și să ștergem din sufletele neșuitorilor politica pe care nu o înțeleg și să facem din plugărima un zid puternic care prin asociațiile ei să și apere interesele sale.

Numai atunci răul va dispăre din satele noastre.

E greu de realizat, dar Cooperatiza prin pionerii ei vrednici, o va face. **I. H.**

Primăria comunei Iona, jud. Arad.

No. 551/1932.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștință, că în ziua de 25 Aprilie 1932, la orele 10 se va ține licitație publică, în localul Primăriei, pentru procurarea alor 2 vagoane lemne de foc cl. I. pentru competența notarului.

Licitația se va ține în conformitate cu art. 88-110 din Legea C. P. Caietul de sarcini se poate vedea zilnic în orele oficioase la Primărie.

Ineu la 30 Martie 1932.

Primăria.

Serbarea Duminicii ortodoxiei în Grădiște.

Conferința pr. Codreanu

Ce trebuie să știe fiecare ortodox creștin?

Duminică 20. III. a. c. «Soc. Doamnelor Ort. Rom.» din localitate a organizat serbarea Duminicii ortodoxiei.

Sft. Liturgie a fost oficiată de părintele Mureșan C. iar răspunsurile au fost date de către corul teologilor de sub harnică conducere a d. L. Tulcan teolog.

După terminarea Sft. Liturgii credincioșii au trecut în sala cinematografului din localitate unde a urmat conferința pr. Codreanu.

«La școala de ucenici un elev de confesiune baptistă» — spune pr. Codreanu — mi-a pus întrebarea: Pentru ce ortodoxi și ce spune porunca a doua? se închină icoanelor?

Să nu-ți faci chip cioplit, nici asemănarea vreunui lucru, să nu te închini lor nici să nu slujești lor.»

La aceasta întrebare i-a răspuns prin pilde.

Budhiztii rasă de oameni sălbatici — s'au făurit ei pe «Zeul» lor un colos grozav cu un cap de om diformat în interiorul căruia se face foc, iar prin deschizătura gurii ese flacăra și fumul. Acest colos este încunjurat de întreg tribul sălbatec a cărui șef a așezat la picioarele acestui «zeu» un copilăș pe care l-a adus jertfă.

După terminarea urletelor asurzătoare și a mișcărilor sălbatece șeful tribului apucă copilul pe care-l aruncă prin gura acestui colos după care apoi încep dansurile și mai sălbatece la care apoi se închină.

Astfel ne închinăm noi icoanelor?

Sau, ne închinăm noi icoanelor cum s'a închinat poporul lui izrail vițelului de aur pe care l-au turnat din bijute-

riile și aurul adunat după piecarea lui Moise pe muntele Sinaia?

Noi nu ne închinăm în fața acelei icoane ca unui Dumnezeu, noi ne închinăm într'a mintirea celui simbolizat prin aceia icoană. Ea este legătura sufletească între ins și acela pe care îi simbolizează, cătră care să îndreaptă gândurile noastre.

De pildă avem în casa noastră tablourile acelor care ne aparțin și ori de câte ori le vom privi ne aducem aminte de ei fără ca să voim chiar, astfel involuntar se naște legătura sufletească între noi și acei care ne aparțin, iar gândurile noastre zboară cătră ei.

Baptiztii și celelalte secte dușmani ai bisericii ortodoxe și a creștinismului.

Baptiztii și celelalte secte care izgonesc din biserică sfințele icoane nu sunt de căuzurpatorii credinței strămoșești care prin distrugerea sft. icoane caută să distrugă legătura sufletească făcută prin aceste între noi și Dzeu, întocmai cum a făcut evreica cu soțul său care era creștin când a distrus tablourile părinților. Bapuzismul este o unealtă în mânele oculte al internaționalizmului care caută distrugerea creștinismului prin ei însuși.

După aceasta frumoasă conferință a urmat corul teologilor mai apoi un minunat tablou de «Primăvară» dat de către copiii dela grădina de copii din localitate sub conducerea dnei. I. Viniș învățătoare.

Gh. cr Grădișteanul.

Palatul Cultural.

Nemurirea sufletului în știința modernă.

— Conferința d-lui N. Porsenna. —

Antagonismul dintre susținerile teologice și materialiste este pe cale de a se nivela datorită unei noi științe, care susține adevărurile religiei despre nemurirea sufletului nu pe baze dogmatice, ci pe baza metodei experimentale.

Această știință nouă modernă este numită metagnomie. Adevărurile ei însă nu sunt recunoscute oficial, dar nu va trece mult până când ea se va impune. De altfel toate științele au înaintat greu având de luptat cu adevărurile oficiale, care erau totuș pe o bază falsă. Conferințiarul citează o mulțime de cazuri din care se vede că adevărurile atât de elementare azi, au întâmpinat o mare opoziție la prima lor apariție.

Metagnomia susține, că sufletul trăește și după despărțirea de corp. Această dovadă metagnomie o face prin experiențe din care se arată cum un suflet se poate materializa iarăș, în așa fel încât se poate chiar fotografia.

Cum? Sufletul ar fi format dintr'o substanță fluidă mai fină decât eterul. El este principiul vieții și se află în tot ce veșuește, însă deosebit în grad. Pentru că sufletul să se materializeze îi trebuie o anumită substanță numită metaplasma. Această

substanță ese din corpul mediului în transă.

Sufletul poate degenera sau perfecționa. Sufletele fine trăiesc într'o atmosferă luminoasă, iar cele degenerate în una mai întunecată.

Conferința a fost ilustrată cu proiecțiuni a unor medii celebru, arătându-se diferitele faze de materializare.

Prin acest sistem se pot fotografia chiar gândurile.

Conferința a fost ascultată cu multă atențiune și a dat naștere la o mulțime de discuțiuni între intelectualii noștri.

Publicăm în altă parte acestui număr și un articol de unii participant.

Rugăm călduros pe onorații abonati restanță cu plata în bonamentului pe 1932 să-și achite obligațiunea.

Cei din oraș pot plăti, contra chitanței d-lui Miloș Tip, Diecezană str. Eminescu 18, iar cei din provincie prin mandat postal adresat ziarul Aradul.

Păcăleală.

Toată e un zimbet: crepuscul
scâmbiat în diamante de rouă
ochii strengari ai Făt-fru-
sului ce se scaldă și trece
prin marea de cristal a
cuvului albastru.

Eu e zimbet și zimbetul e
eu: o floare și-un parfum
de departe. Furată de
din zările tăcerii, adusă
la mine pe șoapte, să fie
de fulg imaculat min-
tuturilor.

Nu-i vina ea.
Noaptea, ușor, pe razele de
— paingan drag pe fire
plutește iar spre țara ei cu
zimbetul...

Cu o cunosc. Am ghicit cine
e cum gândurile și sufletu-
au început să rotească la
numelui în care e toată:
zimbetul...

Miesmi crude sburdau țărîte'n
tărîți ca, sirep, sângele'n
cu dragostea...

Părul fugi înapoi, ca ilu-
... n vânt. Mă uitam la ce-
din ape.

Așteptam... căci știam că nu
...
... iată că iarba s'a nfiorat
plăcere...

Eu am încercat să alung ven-
na, cu degetele — sloi —
pleoape.

Am stat așa... mult.
Am simțit pe buze fragă și
fir carl mi s'au topit în
știet.

N'am avut curaj... nu e oare
...?

Am deschis ochii.
De după geam a zimbet, a-
a rîs, a rîs, a rîs și a fu-
1 Aprilie.

Nalgălaș.

□ Nutrețul vitelor s'a sfâr-
Informațiuni primite la Mi-
sterul Domeniilor arată că
cauza lungimii iernii, gos-
cările țărănești, nu mai au
necesară pentru vite.
Misterul a luat dispoziții ca
nu se lase prea de vreme
le la pășune în islasuri,
care le strică.

Jocurile noastre.

Concursul III. Seria 10.

1. Cuvinte încrucișate

de Mneric C. tin Loco.

1	2	3	4	5	6	7	8	9
10								
11								
12			■		■		15	
14							15	■
16			■		17		18	
19		■	20					
21			22				23	
24								

Orizontal: 1. Minunat; 10. Biândete de caracter; 11. Pahar cu cafea cu lapte; 12. Numele Persiei vechi; 13. Pronume 14. Despreț; 16. Specie de agat fin (t=x); 17. Vechiu oraș unde muri exilat poetul Ovidiu; 19. Fecior (Ban.); 20. Cu păr lung și creț; 21. Risipit (fig. Mold); 23. Măsură chinezească; 24. Cicălisăm, (fig)

Vertical: 1. Gen de poezie burlescă în care se amestecă vorbele luate din diferite limbi; 2. Care nu există decât în asemănare; 3. Care aruncă cu putere; 4. Hotărât; 5. Stambă lustruită și infiorată; 6. Foloase; 7. Ogor întins (Mold); 8. Târie (fig) 9. Titlu dat unor principii; 15. Cotitură; 18. Judecător mahomedan; 20. Fiica lui Laban; 22. Sac gol.

Golf de cuvinte.

de Mișuș.

L	A	P	T	E
		*		
				*
			*	
	*			
		*		
			*	
*				
*				
C	A	F	E	A

Schimbându-se câte o literă — cea indicată de steluță — să se ajungă dela LAPTE la CAFEA.

3. Șaradă.

de D. Ardeleanu-Pecica

Prima parte's corp solid
Știut de fiecare individ,
Iar a doua's un tractat
Cu lecțiuni pentru 'nvătat.

Amândouă, aceste părți
Dau o luptă 'ntre concurenți
Pentru un premiu ori un post
Adeșori de mare rost.

Cupon pentru jocuri
III-10

Grafologie.

„V. 32“ Imaginație, amabili-
tate, inclinări artistice, flexi-
bil, bunătate de suflet. Iubești
extremele treci ușor dela opti-
mism la pesimism; idealism,
altruism la egoism, ură, răzbu-
nare. Vanitate. Critici sever
pe alții, însă în caracterul Dtale
nu-ți stabilești o armonie.

Orice percept moral sau ade-
văr despre viață aplică-l asupra
caracterului Dtale. Voință slă-
bită de încapățănare, — discer-
nământul, controlul asupra sen-
timentelor și imaginației și-ar
face mult bine. Inclinări pen-
tru studiul dimensiunilor și a-
precieri distanțelor.

Moralist sever, fii mult la
tradiție, legi, obiceiuri.

Oarecare dezordine și rutină,
Sensibil, timiditate.

Bun familist. Iritabil.

Prânz . . . 20 Lei

Cină . . . 14 Lei

cu pâine după listă.

Cafea fină Lei 6 Separat.

Beuturile s'au ieftinit

Muzică țigănească,

deschis până dimi-

neața.

Restaurantul „București“

Arad, Piața Avram Iancu 10

Proprietar Cristea Traian

† Ioan Știrbu.

Inv.

A trecut la cele eterne pe
ziua de 18 Martie 1932 inv.
Ioan Știrbu, după o muncă in-
delungată în slujba neamului
romănesc.

În anul 1881—82 terminând
cursurile pedagogice a fost nu-
mit ca inv. confesional defi-
nitiv în comuna Dumbrava jud.
Arad unde a funcționat ne-
întrerupt 44 de ani străbatând
tot timpul acesta în fiecare zi
de curs, drumul dela Răstoci
(satul de domiciliu) până la
Dumbrava (comuna unde se
afila postul lui) de aproxima-
tiv 2 km.

A fost omul Școalei, Bise-
ricei, în general al Neamului
Romănesc!

Vecinica lui pomenire!

Gura Văii 28 Martie 1932.

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința Dilor
proprietari de case în orașul
Arad cari doresc să le vândă,
că **Comitetul școlar județean
al județului Arad** este ama-
tor să cumpere imediat pen-
tru nevoile sale și ale Subre-
vizoratului școlar din Arad, o
casă, care să aibă 5-6 camere
pentru birouri, 3-4 camere, cel
puțin pentru locuință, depedințe
(pivniță, latrine, camere de bae,
etc.) și puțină curte, în care
s'ar putea construi și un garaj
pentru automobil **Preferă** case
mai în centru, în apropierea
celorlalte autorități județene.
Primește oferte la Subreviso-
rat, zilnic. **Ofertele trebuiesc**
însoțite de o copie autentică a
actului de proprietatea casei
și de o schiță de plan a casei
și a curții. Plata se face în
numerariu la facerea actului de
cumpărare. Ofertele trebuiesc
să aibă clauza că sunt vela-
bile timp de cel puțin 30 zile
dela depunerea lor la Subre-
vizorat.

Președinte:

Indescifrabil.

Secretar:

(ss) Sava Bărbătescu.

Primăria comunei Rovine

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința celor
interesați, că la primăria co-
munei Rovine, județul Arad
se vor ține în ziua 25 Aprilie
1932. — pentru a doua oră —
următoarele licitațiuni:
Dosar Nr. 164/1932. La o-

rele 9 pentru confecționare
uniformelor, încălțămintelor și
echipamentului necesar anga-
jaților comunal în anul 1932.

Dosar Nr. 165/1932. La o-
rele 10 pentru cumpărarea a-
lor 3 fântâni cu pompă pe
seama Primăriei și locuințelor
notariale.

Dosar Nr. 166/1932. La o-
rele 11. pentru închirierea e-
dificiilor comunale Nr. 665/a
și 665/b.

Dosar Nr. 167/1932. La orele
12, pentru arendarea pe un an
eventual mai mulți ani con-
secutivi, începând cu 1 Oc-
tomvrie 1932 a 253 jug. cad.
pământ arabil și 320 jug. cad.
fânaț din pusta Sionda (co-
muna Bătanja, Ungaria).

Dosar Nr. 168/1932 La orele
2 pentru arendarea dreptului
de vânat în pusta Sionda (co-
muna Bătanja, Ungaria), pe
574 jug. cad. începând cu 1
Octomvrie 1932.

Dosar Nr. 169/1932. La orele
3. pentru vânzarea fânului și
otăvel recoltabile în vara a-
nului 1932. în pusta Sionda
(comuna Bătanja, Ungaria) în
parcele mici, pentru cazul că
arendarea fânațului de 320 jug.
cad. în o singură bucată, nu
ar avea rezultat.

Dosar Nr. 170/1932. La orele
3. și jumătate pentru arenda-
rea pentru pășunat a 320 jug.
cad. fânaț. din pusta Sionda
(comuna Bătanja, Ungaria) pâ-
nă la 1 Februarie 1933. și în-
cepând imediat după cositul
fânului respectiv otăveli din va-
ra anului 1932.

Dosar Nr. 171/1932. La ore-
le 4. pentru furnizarea alor 20.
vagoane piatră brută și 25.
vagoane pietriș pentru repara-
țiunea străzilor comunale.

Dosar Nr. 172/1932 La o-
rele 5 pentru repararea edi-
ficiului comunal: Locuința hin-
gherului, conform devizului în
suma de Lei: 14506.

Licitația se va ține în con-
formitate cu art. 88-110. in-
clusiv din legea contabilității
publice, regulamentului O. C.
L. și normele publicate în Mo-
nitorul oficial Nr. 127. din 4
Iunie 1931.

Toate persoanele cari vor
lua parte la licitație vor de-
pune pe lângă ofertă și o ga-
ranție de 5, la sută din va-
loarea furniturii oferite. Iar
oferta se va face numai în
conformitate cu caetele de sar-
cini, cari pot fi văzute în fie-
care zi în orele oficiale, 8-12.
și 14-18. la Primăria comunei
Rovine.

Rovine la 28. Martie 1932.

Primăria.

Croitorie bărbătească

„REVÜ“

ARAD

Str. Eminescu 15

Sub conducerea
maestrului
fost **tailor** la firma Iacob Samson desiiințată,
execută croială după ultima modă.

Csont Alexandru

Lunar reviste de modă din Paris.

Serviciul prompt și solid. — Lucrări de
primul rang. — Prețuri estine

Deștepți și naivi.

(roman) de: T. Cristea

Dacă i-ar fi spus regele să
arunce în clipa aceasta pe
am în stradă, numai așa ca
și facă un capriciu, ar fi
put-o cu dragă inimă, fără
zeite nici cât ai clipi din
ochi.

— Trăești sergent, dacă ai
putute, și-o voi da!

— Bărnăiră telefoane, înghiți
șina palatului kilometri și
în după amiaza aceleași
colonelul raportă Maies-
Sale rezultatul cercetării:

Sublocotenentul Voicu
plecase dela Centrul
Huși cu destinația Hârliău.

— Fusesse un ofițer destoinic și
când din toate punctele de
vedere. La două zile după
părăsirea din Huși se prezen-
te la regimentul de vânători

soldat rătăcit de un deta-
șament, care venea să com-
pense efectivul aceluși regi-
ment. Fusesse brav și înaintase
gradul de sergent. În Cor-

pul voluntarilor figura ca lo-
cotenent — fusese înaintat fără
știrea lui — dezertor, fiindcă
nu se prezentase la corp, moti-
v pentru care era urmărit și
fusesse arestat.

Sergentul fu chemat și re-
gele îi puse mâna pe umăr:

— Locotenente, în ce regi-
ment vrei să servești ca
ofițer activ?

— Să trăiți Maiestate, în
regimentul meu de vânători.

— Inseamnă Manole — apoi
adresându-se ofițerului con-
tinuă:

— Doresc să rămân toată
viața idealist și încrezător în
destinul țării.

Când se prezentă la regi-
ment, avu din clipa întâiu im-
presia, că fusese rău inspirat
cerând repartizi în regimentul
în care servise ca soldat. Co-
lonelul Goron îl privi bănuitor,
dar își stăpâni cuvântul. Era
foarte neplăcut pentru regi-

ment să aibă un ofițer, pe care
soldații îl știau camaradul lor
de culcuș și gamelă.

— Bine locotenente — zimb-
colonelul ironic — deocamdată
te repartizez la serviciul apro-
vizionării, ca ajutor al locote-
nentului Chiriță și apoi o să
vedem noi ce va mai fi.

— Domnule colonel, mi-ar
trebui un avans din soldă ca
să pot plăti măcar un acout
vreunui croitor, să-mi confec-
ționeze o tunică, chipiu.

— Hm, nu-mi place, că în-
cepi de pe acum cu acouturi.
Dar fie, te previn însă, că nu
sunt dispus să dau ofițerilor
acouturi din soldă. Să se in-
tindă fiecare atâta, cât îi e
țoiul.

Locotenentul nu îndrăzni
să-i mai spună, că nu primise
încă nici o soldă și avea să
facă o mulțime de cheltueli cu
echiparea. Credea, că știe co-
mandantul aceasta, fără să i-o
spună.

Ieși posomorât din cabinetul
comandantului. Își începea noua
carieră de ofițer în auguri,
pușini promițători.

Adjutantul regimentului, că-

pitănu Chiru, intră imediat
după ce ieși locotenentul.

Colonelul nu se mai putu
stăpâni.

— Bine Chirule, ce dracu
mă fac eu acum cu locote-
nentul asta pe capul meu?

Capitanul privi și el nedu-
merit fața colonelului, fiindcă
vedea, că situația nu era toc-
mai ușoară.

— Mai întâiu — continuă
colonelul — nu poți ști ce as-
cunde boanghena în sufletul lui
și ești obligat să-l primești la
masă, să-l ai martor în toate
împrejurările.

— V'aduceți aminte, domnu-
le colonel, când venise băiatul
pe front nu spusese eu, că
ar putea fi și un spion?

— La dracu, spion, nu la
aceasta mă gândesc eu, ci cum
să fac să îl introduc în socie-
tatea ofițerilor, fără să se simtă
nici unii jigniți.

— Aceasta domnule colonel,
să o lăsați în seama ofițerilor,
eu am să le comunic din par-
tea domnului colonel dorința
ca să nu se formalizeze și are
să fie toate bune.

— Bine, Chirule. Dă ordin

casierului să-i dea nenorocitu-
lui un acout din soldă și o
să vedem noi dacă e ceva
de capul lui ca ofițer sau nu,
că dacă nu-i, mă scap eu de
el foarte repede.

Locotenentul depuse din nou
jurământul.

Comandantul profita de toate
prilejurile ca să țina treaz spi-
ritul patriotic al regimentului
și vorbea trupei foarte des.
Adună și deastădată regimentul
în careu, în curtea cazarmii,
finu o vorbire scurtă în care
preamări familia regală și dra-
pelul regimentului, apoi citi
ordinul de zi, prin care fusese
mutat în regiment locotenentul
Voicu Axente.

Cu dreapta pe drapel acesta
jura credința.

(Va urma)

La cumpărăturile

D-voastră referiți-vă

la ziarul:

„ARADUL“

INFORMAȚIUNI.

□ **Preluarea aeroportului.** Joi a sosit în localitate dl maior Sturza, delegatul Ministerului de Industrie și Comerț pentru luarea în primire a tranșelor și a aeroportului din orașul nostru. Aeroportul, în scurt timp va începe să funcționeze.

□ **Se efițește tariful la autobuse.** În urma numeroaselor plângeri sosite la întreprinderile municipiului, s'a hotărât reducerea taxei. Și anume pe linia I se introduce încă o secție, iar pe liniile 4 și 6 se desființează secțiile, astfel că pe aceste linii, biletul va costa numai 4 lei, indiferent de distanță. Autobusul No 7 va circula numai până la Biserica sârbească din Gal.

□ **Uniune româno-maghiară.** Ziarul săptămânal La Gazette Hongrois de Bucarest. a început cu numărul din 28 Martie să publice o serie de articole având de subiect proiectul unei uniuni româno-maghiare. Această uniune care, după concepția ziarului menționat, divină dint'o comunitate economică culturală și chiar politică a celor două națiuni, urmează să culmineze într'o uniune personală sub sceptrul Regelui Carol II.

□ **Noutăți literare.** Dl. Coriolan Bărbat, publicist Arădan, autorul volumelor de nuvele „Flori de primăvară” și „Anny” lucrează actualmente la un roman intitulat: „Spioana”, în care ni se relatează cu documente senzaționale lupta dintre spionajul german și poliția de contraspijonaj franceză, iar în mijlocul acestei lupte îndârjite se înfiripă o dragoste duioasă și de înfrățire.

Romanul va apare în revista „Poliția modernă” din București, care-l va edita apoi în volum.

□ **Comitetul Alianței universitare, Franco-Române.** — Studenții români și francezi dorind a cimentă legăturile de amicitie cari unesc printr'o comunitate de rasă, cultură și aspirațiuni cele două popoare aliate au constituit grație inițiativei asociațiunii studenților francezi și asociațiunii generale a studenților români din Franța — „Alianța universitară Franco-Română”.

Comitetul de direcție este compus: Președinte: Dr. Dan Constantinescu, V. președinte: Margherand, Secretar: Jean Collin, Casier: Grigore Neculcea, Membrii: Traut, Stănescu Theodoru.

Această Asociație își propune a organiza conferințe, festivaluri reuniuni, schimb de studenți și călătorii, cu scopul de a servi cauza Franței și a României.

Sediul permanent al alianței universitare Franco-române este la Paris V. 13—15 rue de la Bucherie.

□ **Căsătorie interesantă.** În Londra, la un circ s'a serbat acum decurând o căsătorie între un pitic și o femeie uriașe.

Piticul Robert Condin cu toate că avea 42 de ani, nu cântărește mai mult ca 21 kgr. Mireasa lui, o femeie mare, anume Ruby Frixy cântărește 161 kgr. cu toate că e numai de 21 ani.

Cum femeia e înaltă și prea grasă și nu se poate îndoi, piticul a trebuit să se urce pe un scaun ca să sârute buzele dulci, ale tinerei sale soții.

□ **Chestiunea hornarilor.** La primărie s'a întocmit noul regulament al hornarilor. În sensul acestui regulament, orașul este împărțit în 10 circumscripții. Prin aceasta s'a urmărit favorizarea hornarilor români cari până acum au fost împiedecați de a lucra de către vechii concesionari de alte naționalități.

□ **Acuzatele în crima dela Buzău au fost achitate.** În zilele de 28, 29, 30 și 31, Martie o avut loc la curtea cu jurați dela Ploiești, desbaterea procesului de crimă intentat contra doamnei și dsoarei Lupescu, acuzate că au omorât pe Radu Lupescu soțul primei și tatăl celei de a doua acuzate. După 2 zile de pledoarii, acuzatele au fost achitate.

□ **Dizolvarea gărzilor de fier.** În urma incidentelor dela Iași și Tutova, ministerul de interne a întocmit un jurnal al consiliului de miniștri, prin care se dizolvă din întreaga țară, organizațiunile „Gărzilor de fier.” Bine dar ce face cu deputații gărzii de fier?

□ **Ungaria prelungeste moratoral extern?** O telegramă din Budapesta, anunță că în cercurile financiare de acolo se discută posibilitatea prelungirii moratorului extern până în 1934 și eşalonarea plășilor pe 20 sau 40 de ani.

□ **Întrerupere de curent.** Uzina Electrică face cunoscut că în ziua de Duminică 3 Aprilie a. c. trebuind a face reparațiuni la rețeaua de înaltă tensiune, va întrerupe furnizarea curentului electric în timp favorabil:

Intre orele 8—10 a. m.: În Pârneava, Crâdiște, Calea Aurel Vlaicu Calea Șaguna, Str. Brătianu, Bul. Regele Ferdinand și jurul acestor străzi.

Intre orele 8—1 a. m.: În Gal, Șega și Calea Aurel Vlaicu.

□ **Declarațiile dlui Iunian.** Dl. Gr. Iunian, fost ministru național-țărănist, într'o întrunire publică a declarat că remedierea crizei s'ar putea face aplicând următoarele soluții. Guvern de concentrare, neplata cuponului (datoriei) extern și Devalorizarea monetară. Aceste declarații au stârnit vii comentarii în cercurile politice. Mai cu seamă, pentru că nu se știe precis dacă dl Iunian a expus punctul de vedere al partidului, sau sunt părerile personale ale dsale.

□ **Stalin otrăvit?** Se anunță din Varșovia, că în cercurile monarhiste ale emigranților ruși se spune că boala lui Stalin — dictatorul Rusiei s'ar datoră unei otrăviri în urma administrării otravei așa zise *indiana*, care lucrează lent dar sigur. Aceleași cercuri arată că în sânul guvernului sovietic, starea lui Stalin e socotită disperată, cum de altfel e privită și situația generală ce ar urma morții acestuia.

Poșta Redacției.

Avocat — *Butent* în chestiunea de care ne scrieți, vă rugăm să ne trimiteți dovezi concrete. Cele trimise sunt doar ipotece, până când nu vor putea fi dovedite cu date și fapte precise.

Emil Hotăran—Ploiești. Am mult de lucru. Srisoare și... rest peste câteva zile.

Schiță istorică a orașului Arad.

O privire generală.

Aradul aparținând de orașele cele vechi, întemeierea lui în lipsa de documente exacte este perdută în negura trecutului. S'a păstrat însă amintirea lui Decebal și Traian prin povestele frumoase ale poporului Român. Decebal a întemeiat Aradul să apere unul din cele două drumuri cari duc dinspre imperiul Roman spre Sarmisegetuza, dar împăratul Traian înaintând dinspre Timiș, cucerește Dacia și o parte din armata dacică o învinge lângă Arad și pe cei căzuți îi înmormântează la Glogovăț sub cele cinci coline.

Multe monete, valuri (șanțuri), coridoare, precum și drumul lui Traian aflate prin județul Arad dovedesc stăpânirea Romană pe aici. Harta romană din sec. IV. numai de finiturile până la Mureș se ocupă, Aradul nu se află acolo.

Din ce își trage originea cuvântul Arad, nu se știe. Unii istorici amintesc însă, că Aradul s'a mai numit în evul mediu și: Orod. Este sigur, că lângă localitatea Arad s'a înființat și cetatea cu același nume la cotitura Mureșului, fiind situată pe locul numit azi: Cetatea Veche. Orașul vechi era în sudestul orașului de azi în locul circumscripției Drăgășani (Șarcad) Raț fertai.

Din cele peste 20 de popoare năvălitoare cari în răstimpul de 1000 de ani au năvălit în Europa unele au pătruns și prin câmpia Tisei atingând eventual distrugând orașul nostru, care cam cât timp a durat năvălirea popoarelor (până la Tătari) a stat sub stăpânire românească. Voevodul român Ohtum a adus călugări ortodocși din Vidin dela împăratul Grec, primind și ajutor dela el contra regelui Ștefan cel Sfânt. La înființarea parohiei catolice din Arad (1020—1030) biserica creștină încă nu era desbinată (în ceea ortodoxă și catolică), aceasta s'a făcut la 1054, iar celibatul la 1074.

Cetatea Aradului pe la anii 1020—1030 deja există. De mai mulți croniciari este amintit faptul, că s'a convocat la Arad o adunare generală de regele Adalbert II la anul 1136.

Ultimul val de năvălire a fost al Tătarilor (la 1241) cam atunci, când era reunirea stărulelor Române din Muntenia (1247) însă cetatea Aradului rezistă la atacurile Tătarilor. Orașul Arad avea o însemnătate comercială și politică.

Marele român Ioan Corvin după ce a fost ales de parlamentul maghiar (la 1445 febr.) de căpitan asupra Transilvaniei și câmpiei Tisa face o vizită și la Arad în ziua de 15 Iunie 1445 cercetând și cetatea Șoimoș pe atunci restaurată din nou. Curios, că peste o lună de zile marele Român este ales de Regent al Ungariei pe lângă Regele minor pe timp de 6 ani (1446—52).

La marginea bălții Mura din pădurea Ciala se află și azi ruinele cetății Ciala numită „Cetatea Turcească”, care la

anul 1486 servea deja de apărare.

Tăraniii lui Gh. Doja cari nu voia să depună armele ridică caie contra Turcilor la anul 1514 se îndreaptă spre însemnatul oraș Arad și distrugând cetatea o iau spre Timișoara.

Epoca ceea tristă începe la anul 1552 când Turcii ocupă Aradul și-l pun capitala sângiacatului, căci la desmembrarea Ungariei în trei părți (după 1526), Aradul a ajuns sub stăpânirea Turcească. După multe și crâncene lupte și după o stăpânire de 133 de ani la anul 1685 Aradul a fost recucerit dela Turci de generații împărătești.

Prof. M. Colarov.

Serbarea comemorativă Goethe.

Cu ocazia marilor serbări a centenarului morții lui Goethe, Reuniunea culturală germană Bănăjeană, filiala Arad, aranjează Duminică 3 Aprilie orele 10 1/2, dim. un frumos și bogat festival „Goethe” Programul cuprinde conferințele tuturor reprezentanților societăților culturale.

Asfel, d. A. Crișan, președ. Astrei va vorbi despre „Goethe și literatura română”

D. Dr Fischer Al. din partea soc. „Kölcsey”, Dr L. Vág-völgy din partea evreilor, Gh. Milankovits din partea sârbilor.

Apoi punctele muzicale din „Egmont” „Faust” etc. cu concursul corurilor „Armonia”, Uniunea maestrilor instrumentiști, Icorurile „Melodia” și „Cecilia” etc., Seara la orele 8, reprezentația „Faust” partea I. aranjate de Șc. Norm. „Banalia” din Timișoara.

O faptă laudabilă.

Arad. — Cu ocazia inundațiilor care au fost în județ și orașul nostru, numeroase familii au rămas fără adăpost și chiar fără un ajutor, în apropierea acelor cari au suferit atât de mult, au fost și locuitorii din cartierul fabricii de zahăr.

Totuși se mai găsesc și azi oameni din acei cu suflet care își poată veni în ajutorul acelor lipsiți; unul dintre aceia este d. Curticean care are atelier de fotografiat pe Calea Șaguna în acest oraș care în ziua de 27 l. c. a dat o masă destul de copioasă și foarte bogată pentru 50 de persoane rămase fără adăpost din cartierul fabricii de zahăr.

Acest lucru-l ar fi putut face și conducătorii fabricii de zahăr care au un capital de câteva sute de milioane, și totuși nu s'au gândit a veni în ajutor, destul de trist.

De ce oare?? Ar fi bine ca să dăm exemplu pe Curticean fiindcă numai în felul acesta vom putea ajunge la felul dorit.

Georges Nastasescu

Un eveniment muzical.

Sâmbătă 2 Aprilie c. orașul va avea loc concertul de camera al bine cunoscutei cântărețe d-soara Sofia Munteanu, despre care critica muzicală din Viena, Berlin, Budapesta și București, a avut unanime cuvinte de laudă.

Programul variat compus de bucăți de Mozart, Brahms, Grieg, Grieg, Wolf, R. Strauss, Skeletti, Jora, Zira, Brăncușanu și Dima, va atinge un interes numeros public. Arădanii și să aprecieze la justa lor valoare acest concert, și să îndeamnă să vor participa în număr cât mai mare.

Acompaniamentul la pian va fi al celebrului pianist bucureștean Alfred Alessandrescu. Bilete la Librăria Sandor.

Programul Cinematografic

Select: dela 31 Martie Delicioasa comedie muzicală **El și sora lui.**

În rolul principal fermecătoarea **Anny Ondra**, și neîntrecuții comici **Vlasta Burian** și **Roda Roda.**

Central: dela 1 la 4 Aprilie **Am iubit doi ochi albaștri.**

Comedie muzicală. În rolurile principale: **Charlotte Ander** și **Hermann Thimig.**

Începând de Sâmbătă 2 Aprilie, atât în cinematograful **Central** cât și la **Select** va debuta **Trio Cimmario** în fiecare cinematograful **Trio Cimmario** va debuta cu alt program.

Reprezentațiile încep în zilele de lucru la orele 5, 7 și 9 1/4. Duminică și în sărbătorii la orele 3, 5, 7 1/4 și 9 1/4. Casierile deschise zilnic de la 11—12 a. m. iar d. m. de la ora 4.

Spectacole

Opera Română din Cluj

Luni 4 Aprilie c.

Ebreea

muzica de Halevy cu D-na **Adriana de Barbu** D-l **Marlus Niculescu** D-l **V. Simion**, D-l **C. Mihalescu**, D-l **Jarotzky**, D-l **Jean Bobescu**, Maestru de cor: **H. Klee.**

Marți 5 Aprilie.

Lucia de Lammermoor

muzica de Donizetti cu D-na **Ana Rozsa**, D-l **Andreescu**, D-l **Demetrescu**, D-l **Stomim**, D-l **Jean Bobescu**, Maestru de cor: **H. Klee.**

Miercuri 6 Aprilie.

Rigoletto

muzica de Verdi cu D-ra **Felicja Dobranskata**, D-l **Soculski**, D-l **Spătaru**, D-l **Gavrilescu**, D-l **Jean Bobescu**, Maestru de cor: **H. Klee.**

Biletele cu preț redus, abonamente se pot obține fiecare zi la casieria Teatrului Comunal.

Reprezentațiile încep la 8 1/2 precis.

Cinema

CENTRAL

Cinema

SELECT

TRIO CIMMARIO

APRILIE

2

3

4

APRILIE